

1. De zonde van de vergelijking

Als je gelooft, ben je een gelukkig mens! Want door de band met Jezus Christus, leer je steeds meer wat écht belangrijk is, waar het écht om draait in het leven. Steeds meer ontdek je wat wél telt en wat níét telt. En juist hier, in dit bijbelgedeelte, komt dat weer haarscherp naar voren.

We hebben vanmorgen gelezen over de verheerlijking op de berg. De Here Jezus is daar geëerd door Zijn Vader, het waren hemelse momenten. Maar als Hij de berg weer afgedaald is, samen met Petrus, Jakobus en Johannes, wacht beneden weer de moeite van het aardse leven. Er is een vader met een jongen, die bezeten is door een boze macht, een demon. De vader is met zijn zoon naar de discipelen van Jezus gegaan, de negen discipelen die beneden waren gebleven, in het dal. Maar wat zij ook probeerden, ze konden de jongen niet helpen, het lukte hun niet om de demon te verdrijven.

Als Jezus het hele verhaal hoort, dan maakt Hem dat intens verdrietig en boos. Waarom is er zo weinig geloof? Waarom leven deze mensen niet véél meer in vertrouwen op God: de discipelen, de vader van de jongen, al die mensen om hen heen...? Jezus komt nét uit die hemelse vrede, en dan is hier weer de wereld waarin de vorst der duisternis tekeer gaat en waarin mensen hem nauwelijks weerstand bieden. Even proef je iets mee van het lijden van Christus. Zijn hele leven op aarde was lijden... Zoals we het belijden in de Twaalf Artikelen: '... die geleden heeft...' Toch draait Jezus Zich niet om, Hij gaat niet weg. Hij laat deze jongen en zijn vader niet aan hun lot over. 'Breng uw zoon hier', zegt Jezus. En terwijl de boze nog een laatste aanval uitvoert, bestraft Jezus de boze geest en de jongen geneest. Hij wordt rustig, er daalt een diepe vrede in hem neer.

Iedereen staat versteld. Iedereen is diep onder de indruk. maar terwijl de menigte nog moet bijkomen van alles wat er gebeurd is, zegt Jezus tegen Zijn discipelen, in vers 44: 'Laat deze woorden tot uw oren doordringen, want de Zoon des mensen zal overgeleverd worden in de handen van mensen.'

'Maar', schrijft Lukas dan, 'zij begrepen dat woord niet en het bleef voor hen verborgen, zodat het niet tot hen doordrong.' Je zou zeggen: de discipelen zijn nu wel héél klein geworden, ze zullen zich wel geschaamd hebben dat het hun niet lukte om de jongen te bevrijden. Bovendien zullen ze toch ook wel geschrokken zijn, dat Jezus Zijn heeft aangekondigd dat Hij gevangen genomen zal worden. Maar nee, het gaat een héél andere kant op. De leerlingen van Jezus krijgen een meningsverschil over de vraag wie van hen het belangrijkste is. In het Griekse origineel staat, dat ze onenigheid krijgen over de vraag wie het 'grootst' is. 'Ben jij groter? Of ben ik groter?' Je denkt: 'Hoe kóm je erbij, om daarover te beginnen?! Terwijl je zó gefaald hebt, en Jezus nét heeft aangekondigd dat Hij op het punt staat om een vreselijk lot te ondergaan. Dit is zó ongepast, zó volslagen buiten de orde... En toch... En toch is het ook zo herkenbaar. Want let maar eens op in je eigen leven, hoe vaak het niet gebeurt dat je jezelf vergelijkt met anderen. 'Is hij groter dan ik? Is zij groter dan ik? Of ben ik groter?'

Het is de zonde van de vergelijking! En het gaat áltijd mis, altijd! Want als jij er in jouw gedachten beter vanaf komt dan die ander, dan word je hoogmoedig. Je gaat neerkijken op die ander. Je ziet niet meer het mooie bij die ander, maar je zoekt naar de fouten en de gebreken. En zelf ga je naast je schoenen lopen.

Of het is andersom. Dan zie je de ander en je denkt: 'Dat kan ik nóóit! Dat niveau ga ik nooit halen. Ik ben een *loser*, een mislukkeling...' Je raakt ontmoedigd, en je wordt jaloers. Je hoofd vult zich met negatieve gedachten over de ander. Het gaat niet goed.

De zonde van de vergelijking. Het is een strik van de satan! Blijf uit de buurt van die zonde! We zijn allemaal anders, allemaal unieke schepselen van God. Wees blij met wat die ander goed kan! Wees blij met een collega die talent heeft, wat mooi dat je zo iemand in je omgeving hebt. Geniet van wat die ander kan, en wees tegelijk dankbaar voor wat God jou geeft aan talenten, aan gaven, aan mogelijkheden.

2. Jezus laat zien wat echt belangrijk is

De discipelen maken ruzie over wie de grootste is. Maar Jezus kent hun hart. En wat doet Hij dan? Vers 47 en 48: 'Maar toen Jezus de overweging van hun hart zag, nam Hij een kind en zette dat bij Zich. En Hij zei tegen hen: Wie dit kind ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem Die Mij gezonden heeft. Want wie de minste onder u allen is, die zal belangrijk zijn.' Of, meer letterlijk: 'Wie de kleinste onder u allen is, dié zal groot zijn.'

Een kind... Een kind heeft geen status, een kind is onbelangrijk voor de wereld. Volwassenen zien een kind vaak over het hoofd, letterlijk en figuurlijk. Maar Jezus zegt: 'Als je een klein kind ontvangt in Mijn Naam, dan ontvang je Mij...' 'Ontvangen', dat wil zeggen: dat je oog hebt voor dat kind, dat je het liefde geeft, en warmte, en tijd, en zorg, en aandacht. 'Als je dat doet', zegt Jezus, 'dan geef je die liefde en aandacht en zorg in feite aan Mij, en door ze aan Mij te geven, geef je ze ook aan Mijn hemelse Vader.'

Het draait in het leven niet om een wedstrijd: wie is de grootste? Het draait om de dienstbaarheid: wie maakt zich klein? Wij zijn geneigd om voortdurend de lat hoog te leggen, voor anderen, maar ook voor onszelf. En als je de lat hoog legt, word je een eisend mens, een veeleisend mens. En voor je het weet word je ook veeleisend naar God, en leg je ook voor Hem de lat hoog. Maar met God kun je géén lat-relatie onderhouden. Hij neemt die lat uit je handen weg. Want het gaat om iets heel anders: om de liefde. De liefde voor God boven alles, en de liefde voor de ander als voor jezelf.

Wat zegt Jezus? 'Wie de kleinste onder u allen is, dié zal groot zijn.' Er staat niet: '... die zal de *grootste* zijn.' Want dan krijg je zelfs in het dienstbaar zijn weer een wedstrijd: 'Ik ben nóg nederiger dan jij!' Nee, 'wie de kleinste is, die zal groot zijn.' *Groter word je alleen door kleiner te worden.* Door de vergelijking áf te leren, en door de liefde áán te leren. Dát is waar het echt om draait.

Vandaag vierden we het Heilig Avondmaal, en juist het Heilig Avondmaal bepaalt ons daarbij: wat écht telt, wat écht belangrijk is. Dat is níét dat we steeds meer succes hebben en steeds meer aanzien krijgen, nee, dat is dat we leven van genade alleen. Genade, die zichtbaar wordt in dat stukje brood en in dat slokje wijn. Genade, omdat Jezus de weg is gegaan naar het kruis, omdat Hij Zich heeft opgeofferd als het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt. Wij leven van Zijn dood, wij teren op Zijn offer.

Vandaag mochten wij Christus ontvangen in de nederige tekenen van brood en wijn. Wij mochten beseffen dat we het zelf nooit redden, dat we alleen leven dankzij Hem. En daarom vierten we het sámen, want we hebben allemaal diezelfde genade nodig, we leven allemaal van datzelfde offer. Juist als je dat beseft, voel je de verbondenheid met de ander. En die verbondenheid overbrugt kloven.

Jaren geleden nam ik deel aan het Heilig Avondmaal, terwijl er ook een bekende politicus aan de tafel zat. Als ik die man op de televisie zag, dan had ik grote moeite met hem. Hij irriteerde me en maakte me boos. Maar toen zat ik met hem aan de tafel van de Heer, uitgenodigd door dezelfde Heiland. Dat maakte diepe indruk op me. Aan de tafel ontdekt je wat écht belangrijk is, wat écht telt, en dan vallen andere dingen weg. Momenteel probeert de duivel ons óók weer uit elkaar te spelen, als christenen, juist ook als het gaat over politiek, over Israël en Gaza, over de PVV en de kabinetsformatie, over Oekraïne en het klimaat. Maar laat het niet toe dat de duivel ons uit elkaar trekt. We leven van dezelfde genade! Dat maakt je nederig en geeft je geduld met de ander.

3. Groot ben je als je klein durft te worden

'Als je een kind ontvangt in Mijn Naam,' zegt Jezus, 'dan ontvang je Mijzelf. Als je zorg en liefde geeft aan de zwakke, aan degene die niet in tel is, als je jezelf op die manier klein maakt, dan ben je groot.'

In het blad *Visie* van deze week las ik een interview met Bas de Vroome. Hij is 61 jaar en hoofdorganist van de Oude en de Nieuwe Kerk in Delft. Je kunt wel zeggen dat hij het maatschappelijk helemaal gemaakt heeft. Hij studeerde ooit summa cum laude af, hij kreeg allerlei prijzen en mocht orgel spelen in allerlei rouwdiensten en trouwdiensten van het Koninklijk Huis. En dat is alleen maar iets heel moois, als je zo je talenten kunt gebruiken.

Maar in het artikel gaat het over iets heel anders, iets dat uiteindelijk veel meer de kern raakt van zijn bestaan. Zijn vrouw Annemarie heeft MS. Ze ligt de hele dag op bed, en kan bijna niets meer. Ze kan niet meer praten, ze kan alleen nog haar duim opsteken. Bas de Vroome vertelt hoe hij en zijn vrouw deze weg met elkaar gaan en hoe ze dat beleven. En ik dacht: 'Hier kom je bij die kern die Jezus noemt: de zorg voor het kwetsbare, de liefde waar uiteindelijk alles om draait.'

Ik lees een stukje voor uit dat interview, een stukje dat mij raakte. Bas vertelt hoe hij Annemarie moet helpen in de nachten. De interviewer, Gert-Jan Schaap, vraagt aan hem: *'Ik kan me voorstellen dat het niet alleen je nachtrust ondermijnt, maar óók ontluisterend is: je eigen vrouw naar en op het toilet moeten helpen.'*

Bas de Vroome zegt dan: *"Objectief gezien, heb je gelijk..." Hij kijkt weer naar Annemarie en vervolgt: "Mag ik het zó zeggen? Jij*

was fysiek altijd voor iedereen een mooie vrouw. En nu ben jij innerlijk voor iedereen een mooie vrouw. Paulus zegt in 2 Korintiërs 4 vers 16: 'Ook al gaat ons uiterlijke bestaan verloren, ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd.'

'Kun je zeggen,' vraagt Gert-Jan Schaap, 'dat deze ziekte jullie nader bij elkaar heeft gebracht?'

'Ja,' zegt Bas de Vroome. 'Maar dat is ook weer snel gezegd. Ik wil niet de indruk wekken alsof het allemaal zo makkelijk is.'

'Wat heb jij over het woord liefde geleerd sinds jullie weten dat Annemarie deze ziekte heeft?'

Bas vouwt zijn handen in zijn nek. "Een mooie, maar ook een moeilijke vraag. Hoe geef ik daar nou woorden aan?" Stilte. Dan: "Ik moet denken aan wat Paulus schrijft. In Romeinen 12 vers 10 roept hij de gelovigen op tot 'innige liefde' voor elkaar. Dat is geen romantische liefde, maar 'liefde in uitvoering'. Omwille van de liefde voor elkaar, zijn we hier thuis bezig met het oprekken van onze grenzen."

Grenzen?

"Annemarie moet geduld hebben met ons, omdat wij haar soms niet begrijpen. Frustrerend. Voor haar en voor ons. Omgekeerd moeten wij geduld met haar hebben. Een leerproces, voor iedereen."

Annemarie steekt haar duim weer op, als teken van bijval. Bas: "Laat ik voor mezelf spreken: daarin moet ik nog steeds leren, groeien. Dat kan ook niet anders, als je ervoor kiest bij elkaar te blijven. Ik vind het irritant als ik haar niet kan verstaan. Dan kan ik boos worden, maar daar schiet ik niks mee op. Grenzen oprekken, dat heeft voor mij te maken met die innige liefde waartoe de apostel oproept. Dat geldt in de christelijke gemeente, maar ook in huwelijken. Innige liefde... Dat vind ik momenteel een van de moeilijkste en tegelijk mooiste Bijbelpassages."

Tot zover het interview met Bas de Vroome. Ik dacht: 'Dit is het eerlijke verhaal. Makkelijk is het niet. De zorg voor het kwetsbare, en ook niet het ontvāngen van die zorg. Makkelijk is het beslist niet, om de kleinste te zijn, maar als je in Jezus' naam de ander dient, dan kom je wel héél dicht bij de kern waar alles om draait: die innige liefde, de liefdesband met God, en de liefdesband met elkaar. En vanuit die innige liefde kun je ook je werk doen, je taak oppakken, of dat nou is als organist, of als mantelzorger, of als postbode, of als *senior advisor*.

Weet jij waar je voor leeft? En u, weet u het? Waar loop je warm voor? Is dat voor al die dingen die er uiteindelijk niet toe doen? De buitenkantjes, de oppervlakkigheden van dit leven? Of heb je geleerd te leven van genade? Heb je geleerd om te dienen? *Heb je geleerd om groter te worden door kleiner te worden?*

Vandaag kregen we de tekenen van Gods liefde aangereikt, in brood en wijn. Tekenen van Gods 'innige liefde'. Dáármee kun je verder. En door die liefde krijg je oog voor diegene die je zomaar over het hoofd zou zien. Een kind, of iemand anders die kwetsbaar is. Je leert de liefde dóór te geven.

Jezus brengt ons bij de kern, Jezus laat ons zien waar het echt om draait. Inderdaad: als je gelooft, ben je een gelukkig mens. Amen.

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, renevanloon@samaritaan.org